

Nepodpisani se dopisi se tiskaju. Pripremljeni se pisma tiskaju po 5 ar. svaki redak. Oglasi od 5 redaka stoje 60 ar., za svaki redak više 5 ar., ili u slučaju opetovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šalju poštarskom naputnicom (za-segno postale) na administraciju „Naše Sloge“ Ima, presime i najbližu poštu valja točno označiti.

Komna list nedodje na vrijeme, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvana napiše: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Izlazi svakog četvrtka sa cijenom arka.

Dopisi se netačkaju ako se i netičkaju.

Nabijegovanilistovi se neprimaju. Predplatna cijena poštarskom stoji 6 for., za seljake 8 for. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2, i 1 za pol godine. Istraž. carevino više poštarsina.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija naša se u Via Carintia br. 25

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu mala stvar, a našega sve pokvari“. Nar. Pos.

Poziv na predplatu.

Koncem ovoga mjeseca iztiče mnogim našim čitateljem predplata za L. tečaj t. g. Imade žalibože i takovih, koji nam duguju predplatu ne samo za prvi tečaj, već i za više prošlih tečaja. Da nebude njim ni nam neprilika, molimo ovim jedne i druge, da učine čim prije svoju rodoljubnu dužnost. Moleć za ponovljenje predplate i za izplatu stare, nečinimo to iz obiesti, već iz prave i ozbiljne nužde. Naš list neima izvanrednih poporanih mogućih zaštitnika, već se oslanjamo jedino na svoje čestite predplatnike, koje pozivljemo ovim, da nam pomognu rodoljubno nositi teško breme.

Novce valja slati poštarskom naputnicom: Predplata stoji na godinu za imućnije for. 5, za kmeča for. 2. Na pol godine polovicu gornje cijene.

Uprava „Naše Sloge“.

K položaju u carevinskom vieću.*)

Sud o vladi grofa Taaffe-a za prošle godine bio je kod Hrvata i Slovenaca što dalje to nepovoljniji. Njihove zastupnike držao je prikovane obećanjima, a neizvršujući obećanja, mirio ih je tim, da se nemože na jednom zadovoljiti svima zahtjevom. Narod hrvatski i slovenski se je zasitio obećanja, pače uvidio je, da nisu nego obećanja, i da se nikad nije iskreno mislilo, da se jih izpunji. Odsudijvao je svoje zastupnike i one, koji podležu vladi, koja za naš narod ništa nečini.

Kako je poznato, vladu je podupirala desnica, sastojavši se Poljaka, Čeha i Hohenwartova kluba, u kojem bijahu i Hrvati i Slovenci.

U novoizabranom parlamentu mogla bi vlada bila imati istu podporu, kad bi bila htjela činiti pokajanje, da hoće jednako pravo za sve.

Vidilo se je odmah s početka, da ona za to nemari. Za stožer, okolo kojega će se vrtiti u parlamentu, uzela je Poljake, i počela je kazati da „ljubavka“ sa ljevičari — Niemci.

Prijašnjih čeških zastupnika, Staročeha, neima već u parlamentu, jer jih je narod napustio, kad je vidio, da su oni preveć popustili u pravih narodnjih. Sa sadanjimi češkim zastupnicima, Mladočehi, koji napokon ništa nezahtjevaju nego ono, što jih po prava i zakonu ide, neće da ima vlada posla.

Za članove konservativnoga kluba, pod vodstvom Hohenwartovim, nemari, bud što se nada, da će ju oni i tako pomoći, bud što si misli, da može napokon i bez njihove podpore vladati. Klub taj sastoji iz življaja preraznih nazora i težnja. Tu su konservativci iz alpinskih zemalja, kojih glavni zahtjev jest vjerska škola. Tu su češki veleposjednici, odiyeljeni od zastupnika velike većine češkoga

naroda, koji zagovaraju i ravnopravnost, al koji reć bi imadu glavnu svrhu, da brane probitke svoga stališa, imenito proti slobodoumnijim načelom, što preotimlju mah među češkim narodom. Tu su zastupnici Bukovine, želeći dobiti štogod od vlade, a naglasujući takodjer ravnopravnost naroda. Tu su Hrvati i Slovenci, kojim o sve drugo nemože ići koliko za provedenje ravnopravnosti.

Iz toga kluba bila su proizašla dva glavna načela, koja se je imalo izraziti u adresi: čudoredno-vjerski uzgoj i narodna ravnopravnost. Skupine su se u tom složile, druga drugu podpirale, cijeli klub zahtjevao je, da se dade izraza ovim dvim načelom, koja su napokon utemeljena u temeljnih državnih zakonih.

Većina adresnoga odbora, Poljaci i ljevičari — Niemci zabacili su ova oba zahtjeva. Iz toga se je vidilo već onah, da vlada kani očevidno napustiti „konservativce“ i njihove zahtjeve, i da hoće vladati sa Poljaci i Niemci-ljevičari, koje posljednje je dakako morala malo po malo za se dobiti, prije možda tajno, a kasnije i javno, da uzmognu opravdati pred obćinstvom svoju veliku promjenu, da naime podupiru onu vladu, proti kojoj su se 12 godina odlučno, da pretjerano borili.

Neizravna izjava vlade vidila se je već kod adrese, pošto su za zabacjenje predloga o čudoredno-vjerskom uzgoju i narodnoj ravnopravnosti glasovali Poljaci, za kojimi se je skrivala vlada, i pošto su Niemci-ljevičari tako i tako protivni obojemu.

Jasnije je to vlada izrazila u proračunskom odboru, gdje je grof Taaffe rekao, da smatra njemački jezik kao unutarnji službeni. Tim dakako prestaje narodna ravnopravnost. I to bio je već dovoljan odgovor svim zastupnikom, težećim za ravnopravnostju, da su mogli prema tomu urediti svoje raznañje i svoje držanje prema vladi.

Da se ozbiljno nemisli o narodnoj ravnopravnosti pokazao je i predsjednik vieća, starac Smolka, kada je na odnosan zahtjev izjavio, da se nemože bilježiti govora ni u češkom ni u nijednom drugom do li njemačkom jeziku, i kad je većina vieća odobrila njegovu izjavu. Možete govoriti kako hoćete, jer vam to nemogu za braniti, al neće se bilježiti, što negovorite u njemačkom jeziku, premda pravilnik zahtjeva, da se sve bilježi, što se izreče, bez obzira na jezik u kojem se izreče.

Proračunaska razprava u vieću razjasnila je još jaće položaj. Mladočehi zahtjevaju svoja prava i neodstupaju od njih podnižno. Poljaci izjavljaju, da zapuštaju svoje stare saveznike, zastupnike češkoga naroda i članove „konservativnoga“ kluba, a da nisu nikakve druge sveze sklopili, nego da si pridržuju slobodne ruke, da će podupirati vladu, da su državna stranka. Razloge k tomu navadjaju razne; glavni sastoje u tom, da su u

izvanjskoj politici protivnici Rusije a u unutarnjoj protivnici ravnopravnosti, imenito glede na Rusiu. Prvo izriču a drugo zamučivaju: jedno i drugo veže jih sa Niemci-ljevičari. Ovi, Niemci ljevičari, daju takodjer svoje izjave, a te su i kod njih vele potrebite, da naime navedu uzroke, s kojih su stupili iz opozicije i dali se u službu vladi.

Oni odobravaju izvanjsku vladinu politiku; oni su uvidili, da vlada pošteno se bori s Niemci misli kod češke nagode (na vlada Niemaca); vlada je izjavila na usta ministra predsjednika, da smatra njemački jezik kao službeni unutarnji: s toga su oni odlučili podupirati ju, a drago njim je, što je grof Taaffe uzeo radostju na znanje tu njihovu podporu. Taaffe je i do sad u njihovu dubu radio, sad je to i izrekao. Niemci-ljevičari nisu radi glavnoga načela (njemčenja) nit imali razloga protiviti mu se. Oni su mu se protivili, jer su želili zasjesti ministarske stolice. Vidili su, da to nije moguće, podali su se — bar će koji njih kakav mastniji komad dobiti. Dakako, oni vele, da vladu podupiru privremeno, dok vide kako će i na dalje raditi, ter dodaju, da se nisu odrekli svojih načela, da nisu s nikim saveza sklopili, da vode politiku slobodnih ruku.

Baš ovo preveliko naglasivanje slobodnih ruku, i neobstoja sveze sa strane Poljaka i Niemaca-ljevičara kaže, da mora nekakva sveza među njimi biti. Nego jednim i drugim stoji dobro, imenito obzirom na vladu i na svoje izbornike, da to taje.

Članovi konservativnoga kluba nisu dali nikakvih izjava, kao što bi bili morali prema promjenenom stanju stranaka. Zastupnici Šuklje u ime Slovenaca, Ebenhoch u ime konservativnih Njemaca iznieli su tužaljke; nit knez Schwarzenberg, govorit u ime veleposjednika čeških, nije pohvalio vlade. Svi su ipak izjavili, da će glasovati za proračun. To su učinili: Česi iz Moravske, članovi prijašnje većine, i Rusini, pošto su sasuli vreću pritužbe. Sav taj skup igra osobito, nezavidivu ulogu. Nitko za njih nemari; vlada, koju su podupirali 12 godina, nenalazi za nje nit rieči. Oni ipak izjavljaju, da će ju podupirati, htjeli bi upravo, da jih po silii iztjera iz kruga njezinih privrženika.

Zastupnik Perić, koji je govorio kao Hrvat i bio upisan među govnornici „proti“, nije izjavio nit da hoće nit da neće glasovati za proračun.

To je položaj; koliko će trajati, pokazat će skora budućnost. Mi se neimamo hojati, jer neimamo što izgubiti.

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 23. junija 1891.

Eto je već osak dan što se razpravlja proračun. Šest punih dana vodila se je glavna razprava; svaki dan poprečno 6 ura, kad malo manje kad malo veće. Neke

dane išlo je brže, govorilo je po 6—7 govornika; neke dane vele po malo, tako da je jednoga dana govorio samo ministar financija i dva zastupnika svaki više od dvie ure. Tako su i jučer glavni govornici, proti Čeh Herold, za Niemca Plener, govorili svaki po dvie ure. Veoma malo govornika govorilo je o cifrah proračuna, nit isti glavni govornici; — svi su govorili o političkih nazorih svojih stranaka, o narodnih, o vjerskih, o društvenih pitanjih.

I za vrijeme razprave, prije ili poslie sjednice, stavlja se samostojne predloge, interpelacije i slično. Tako je i gosp. zastupnik Spinčić zajedno sa drugovi padoo dne 19. t. m. dvie interpelacije, jednu tičuću se postupka kod izbora u zapadnih kotarih, imenito u porečkom kotaru, drugu tičuću se nerada i osobne nesigurnosti Hrvata u Istri, imenito upravo u tom kotaru. Načamo sa, da ste jih dobili u cijelosti, te da ćete jih u cijelosti takodjer priobiti!)

Kao specialitetu naših odnošajah javljamo, da je dne 17. t. m. bio glasovan privremeno proračun za mjesec julij 1891. Dakle za sedam mjeseci, više od pol godine trošilo se je i trošit će se bez da bi bio potređen proračun od strane carevinskoga vieća.

Interpelacija

zastupnika Spinčića i drugova na njegovu preuzvišenost predsjednika ministarstva kao upravitelja ministarstva unutranjih posala.

Jasno je iz izvješća legitimacijskog odbora od dne 1. junija t. g. o izboru jednoga zastupnika na carevinsko vieće za izvanjske obćine sudbenih kotara: Poreč, Motovun, Buje, Kopar, Piran, Buzet, Vodnjan, Pala i Rovinj u Istri, da su dvie izborne komisije, one naime u Poreču i Vodnjanu, sastojćeće po većini članova od muževa talijanske stranke, nezakonito, proti jasanomu slovu zakona, dapače upravo samovoljno proti hrvatskim fiducijarom postupale.

Razlog tomu postupanju dvih komisija mora se tražiti svakako u ponašanju autonomnih oblastih u Istri, zemaljskoga sabora i odbora, koje su po većini talijanske, te u držanju c. kr. oblastih napraz istim.

Pošto je istaraki sabor dva hrvatsko-slovenska zastupnika, posve nezakonito i jedino u nadi, da će kod naknadnog izbora izabrani biti talijanski kandidati, godine 1883 iz sabora izključio; izbor jednoga hrvatsko-slovenskoga zastupnika, koji bijaše jednoga lano izabrani proti komu nobijaše provjeda, bez svakog temelja, samovoljno god. 1889 uništio; ponovni jednoglasni izbor god. 1890 istoga zastupnika, premda nobijaše ikakva provjeda i bez ikakva razloga, neovjerovio tim, što su se talijanski članovi sabora, izuzam izvjestitelja, koji je u ime dotičnoga odbora ovjerovljenje izbora predložio, iz saborske dvorane prije glasovanja odsajili.

Pošto je istaraki zemaljski odbor u javnoj saborskoj sjednici god. 1890. izjavio, da neće odgovarati na hrvatske interpelacije jedino radi toga, što su saznavljeno hrvatski i što neimaju talijanskoga prevoda; na hrvatske dopise obćinah neće da odgovara u istom jeziku, akoprem je u pojedinih slučajevih od državnoga audita na to obvezan bio, te one cestovne odbore, koji neće da pišu talijanski, novčanima globami kazni;

pošto dakle koli zemaljski sabor toli zemaljski odbor otvoreno i javno zakonske ustanova, među timi i temeljne zakone, vriedjaja, a sve to državne oblasti mirno motre;

tada drže druga tjela, između kojih i izborne komisije, da mogu zakone krunjiti,

*) Jedna donalazna danas. Op. uređ.

... i to više može znači — kao što bi-
jalo sločaj u Poreču — da njim se neće
onaj, koji je kao izborni upravitelj po-
savljen na zaštitu zakona, suprotstaviti,
dapače, da on podupire kod izbora tali-
jansku stranku protiv hrvatskoj.

U porečkom kotaru, u kojem je iz-
borna komisija ništa manje nego devet
hrvatskih fiducijara uključila, upravljao
je sa izbori namjestnički savjetnik i upra-
vitelj kotarskoga poglavarstva Aleksan-
der vitez Ellusačeg.

Onaj, koji je — kako se može svatko
osvjedočiti iz zapisnika sjednica zemaljs-
koga sabora Dalmacije od god. 1870. u
Sinju na talijansku stranku protiv hrvatskoj
na toli nezakoniti način agitirao, da bijaše
prišljen tadašnjem upravitelju dalmatinskoga
namjestništva, pošto se je uvjerio o istini-
kosti činjenica, za koje je u prvom hipu
mislio, da su nevjerojatne, istomuo brz-
javno vođenje izbora oduzeti, te njega
poslate nekoliko dana sa mjesta kotarskoga
poglara maknuti, našto bijaše u Lošinj u
Istri premješćen.

Onaj, koji je kao kandidat protu-
hrvatske stranke u svojem kotaru u
vremenu zemaljskih izbora godine 1883.
izbori koč zatvorenih vratih i uništen-
jem njenom nepovoljnih izbora, porugi-
vanjem hrvatskih avćenika, učitelja i drugih
birača glasovitim postao; onaj, koji bijaše
nakon nekoliko godišnjeg službovanja u
Puli kao kotarski poglavar godine 1887.
u Poreču kao namjestnički savjetnik i upra-
vitelj kotarskoga poglavarstva premješćen,
te kao zastupnik c. kr. vlade u onom ze-
maljskom saboru imenovan, u kojem je
neposredno prije kao član talijanske stranke
sjedio i koji nije mogao ni tuj svoje
mržnje protiv Hrvatima tajati.

Dne 16. junija 1889 — da navedemo
samo jedan obće poznati primjer njegova
djelovanja u Poreču — neposredno pred
obćinskim izbori u Poreču, pozvao je k
sebi Mateja Paulotića iz Vrvari, obćina
Poreč, istoga izpitao: tko li je
njegovu stranku u izborih podučio, zašto li
ista ne drži sa talijanskom strankom, te se
istomuo zagrozio, da će dati hrvatske birače
tući nebudu li sa talijanskom strankom
drželi.

Prigodom ljetosnjih izbornih spleta
agitirao sa bez zaprieke u obćini Ortprtalj,
u kojoj ne bijaše pojedinca selom izbor
niti priobćen, izraziti Talijani, koji nepri-
padaju toj obćini, dapače i predsjednik
talijanskoga političkoga društva na dan
samoga izbora. Taj isti predsjednik stupio
je prigodom izbora u obćini Višnjani, gdje
neima izbornoga prava, u izboru dvoranu,
te tuj sa izbornim komesarom razgovarao.
Upravo u listah ove obćine brisalo se na
temelju odluke c. kr. kotarskoga pogla-
varstva dan prije izbora i na dan izbora
— u vrijeme dakle kad ne bijaše više
mogće rekurirati — one tvrdke (šitita),
kod kojih nedolazi na svakoga sućlana
manje od 5 for. izravnih poreza, čim bijahu
ponajviše hrvatski birači pogodjeni; do-
đim se je istodobno, usljed talijanskih
priziva — koji nebijahu pismenim svje-
doci potrdženi — svim članovom sedam
tvrdkah, kod kojih je na svakoga sućlana
najmanje 5 for. izravnog poreza odpalo,
pravo glasa od c. kr. kotarskoga pogla-
varstva priznalo, tako da su na jedan iz-
borni listić 3 do 4 muža birali.

U obćini Vižnada, gdje bijahu na
dan izbora fiducijara hrvatski birači opsa-
vani, izviždani i posmradjeni, odlučio se
osamdesetni rok za reklamaciju protiv iz-
bornih listah od 4. do 11. februara, složili
u nekoi obćinari kod c. kr. kotarskoga
poglavarstva reklame, koji nebijahu pe-
do pod islikom, da je rok minuo, uzavženi.

Razni obćinari iz Baderne, obćina
Poreč, koji nebijahu u izbornu listu vr-
šćeni, reklamirali su svoje izbornu pravo.
C. kr. kotarski poglavarstvo odbilo je sve
njihove reklame navedši među ostalim
kao razlog i to, da nisu potpisali svjedoci
potrdženi. U odluci reklo se je, ja se je
proti tomu dovoljen utok na namjestništvo.
Jedan od tih donio je reklam u ured c.
kr. kotarskoga poglavarstva, nu taj nebi-
jaše prihvaćen a utočniku rekodo, da valja
liste prigodom obćinskog izbora ispraviti.

Uzme li se sve te činjenice prigodom
prvotnih izbora zajedno, te ako se sve to
spoji sa nazori namjestničkoga savjetnika
Ellusačega, koje je već prije u Sinju, Lo-
šinj i u Poreču javno isповиedio, to će
se svakako doći do osvjedočenja, da je
ono istinito, što su isti Talijani izričito
primjali, da je vlada naime u kotaru Po-
reču Talijane protiv Hrvatima podupirala.

Ako je pako to istina, tada se ne-
može činjenice:

što ne bijaše fiducijar Stifanić Talić iz
Baderne, koji u zapisniku prvotnih izbora,
toli u legitimacijskoj svjedočbi, njegovim
imenom oime, već Stjepan označen;

što bijaše uređen pečetak izbora
— u Kopru i Vodnjanu u 9 sati. — u Po-
reču nasuprot u 12 sati — jedino radi
toga, da se saznanje u glavnom izbornom
mjestu Poreču pravodobno i prije zaključka
svojeg izbora za razmjer glasova u dvih
ostalih izbornih mjestih, da se mogu ravnati
obzirom na uključivanje naših fidu-
cijara;

što je izborni komesar u Poreču mirno
motrio kadno je izborna komisija, dok je
izbor trajao, brojavo o uspjehu izbora
u Kopru i Vodnjanu primala, i kadno je
izbornom radi toga zatezala, jer je čekala
na dvojicu talijanskih fiducijara poslav po
nje kočiju pošto nebijahu k izboru došli;
što je isti izborni komesar uzprkos
molbama i zahtjevom hrvatskih fiducijara
sa drugim izbornom mjesto u 4 sata, kako
bijaše uređeno, jedva u 4 3/4 započeo, jer
su opeta onu dvojicu talijanskih fiducijara
čekivali;

što je ovaj izborni komesar, kadno je
prvoga fiducijara izborna komisija uključila,
jednostavno primjetio, da se ga po nje-
govom mišljenju na temelju § 36. izbornoga
reda za državni sabor nemože uključiti i
što je tomu fiducijaru, prosvjedujući mu
proti izključenju rekao, da on nemože ništa
učiniti, jer da zapovieda izborna komisija
(la commissione e padrona), te istoga
doo napokom, pošto nebijahu tim
zadovoljan, po oružniku iz izborne dvorane
odstraniti;

što se taj izborni komesar na temelju
samoga izbornoga zapisnika — koji neht-
jedoše članovi izborne komisije hrvatske
stranke radi toga potpisati, jer da čekaju
izključeni fiducijari odgovor od namjestnika.
na koga se odmah nakon izključenja
uoleć za zaštitu zakona obratilo — kod
slijedećeg izključenog i prosvjedujućeg fidu-
cijara pozivao na ono, što je rekao kod
prvog izključenog fiducijara — izgovaraju-
se jednostavno: la commissione e
padrona — ja nemogu ništa učini-
titi, ili nije u obće ništa prigovarao;

što je ovaj izborni komesar posve
mirno gledao kadno se nije hrvatskim
fiducijarom dozvolilo, da ista prigovore,
premda je — kako se govori — i jedan
sin za svoga oca kao fiducijar glasovao;
što bijaše isti izborni komesar, koji
je izjavio, kad bijaše kod drugoga izbora
jedan od izključenih fiducijara kod prvoga
izbora, pozvan, da mogu glasovati samo
oni, koji su glasovali kod prvoga izbora:
pripisati slučaju ili neznanju izbornoga
kmesara, već njegovomu strancarstvu.

Jasno je, da se nije brinuo za vršenje
ustanovna izbornoga reda, kao što bi to
bio morao na temelju § 37. suglasno sa
§ 36. izbornoga reda za državni sabor, te
da je dopustio prekrakoženje djelokruga
izbornoj komisiji, što nebi bio po spome-
nutom paragrafu imao nikako dopustiti.
Jasno je, da je on i povriedami za-
kona talijansku stranku podupirao, dapače,
on je složio sa talijanskom strankom ra-
dio po nacrtu, dogovorenom odmah poslie
izbora fiducijara.

Kadno je naime talijanska stranka
kod izbora fiducijara protiv hrvatsko-slo-
venskoj stranci propala i pošto su sva
podmićivanja — među timi i sa 500 for.
ako dotični fiducijar k izboru nedodje, a
sa 1000 for. ako dodje glasovati za tali-
janskoga kandidata — ostala bezuspješna,
tada su počeli pisati talijanski listovi o
nekotijih oštetah (o sjeku trajaj) nastojeće
iste spojiti sa izbori i zahtjevajući, da se
proti Hrvatima, koji su kod izbora fidu-
cijara mnogobrojno sudjelovali, oružanom
silom postupa.

Pa, premda nemožeše ni politička
niti sućlana oblast, iduća jedna i druga
odsude hrvatskih fiducijara članovota te
stranke priobćile — uzprkos svemu na-
stojanju, poduprte dapače talijanskimi
ovinami, niti najmanjega sumnjivoga znaka
kao dokaz pronaci, da je to zločinstvo
stojalo tobož u savrhu sa izbori; premda
se nije u prisutnosti od 600 Hrvata i
samo dvojice oružnika prigodom izbora
fiducijara u Višnjani nikomu ništa dogo-
dilo; akoprem se nije isto tako u Poreču
prigodom izbora fiducijara u prisutnosti
od 300-400 Hrvata i samo 3 oružnika
nikomu ništa dogodilo; i premda su se
Hrvati, kao i u obćinah drugih kotara u
pokrajini, tako i u obćinah porečkoga ko-
tara posve u redu i mirno ponašali, to je
ipak namjestnički savjetnik Ellusačeg dne
28. februara u Trst odputovao, te vrativ-
se u Poreč, okružnicu razaslao načelnikom
onih obćinah, u kojih bijahu izabrani
hrvatski fiducijari, a putem porečko-puljs-
koga ordinarijata dao razaslati na poje-
dine župnike drugu okružnicu; timi okruž-
nicami pozivalo se obćinskoga načelnika,
dotičnu župnika, da nastoje, da nedodje
mnogo naroda dne 4. marca u Poreč, jer

bi se inače mnogobrojna dolazak amatralo
kao demonstraciju; isto tako je taj na-
mjestnički savjetnik podredjenoga si komesa-
ra u predvečerje izbora u Trst poslao,
da tuj zamoli jednu satnju vojnika — a to sve
proti Hrvatima, koje je on kao divlji narod
označio, i kojim se nemože dopustiti, da
bi oni kod izbora zastupnika predobili.

Obzirom na rečeno stavlja ju potpisani
na njegovu preuzvišenost g. predsjednika
ministarstva i vo upravitelja ministarstva
unutrašnjih posla upit:

- 1. Jesu li poznati njegovoj preuzvišenosti
spomenuti protuzakoniti događaji kod
izbora u Istri, napose u porečkom
kotaru i sličnom sudjelovanju vladinih
činovnika kod istih, i koje li stano-
vniče zauzimaju njeg. preuzvišenost
napram tomu?
- 2. Što kani njeg. preuzvišenost poduzeti,
da se onakvi protuzakoniti i samo-
voljni događaji više neopetuju, da
iste vladini činovnici ne samo nepu-
dupiru, već svimi silami zaprieće, te
da se oni varda zakonom primjereno
i nepristrano ponašaju?

Beč, 19. junija 1891.

Spinčić, dr. Lang, Kaftan, Tekly,
Spindler, dr. Vatuš, dr. Pacak, Nabergoj,
dr. Gregorič, Alfred prof. Coronini, Klun,
Bortič, Robič, Povše, Perič, dr. Gregorec,
Šupuk, Zehetmayer, dr. Engel, Vošnjak.

Franina i Jurina

Jur. Se spominjaš, Frane, kad smo igrali
na burelu u Šifanu poli Čičare?
Fr. Po rane male kao nebi, kad smo
debotu kožu zgubili!
Jur. Mući! Koža je ostala a mi smo pravo
rekli, da ćemo zbočati Vergottina, misto
bulina.
Fr. E dobro! Ali onda valja opet početi
partidu.
Jur. To se zna, i drago mi je, jer ćemo
opet viditi ki igra pošteno, a ki krade
punte: a stari kažu, da se zlato u
ognju čisti.
Fr. Samo da nebi porečki Matič opet za-
vika: „Viva l'istria salvada“!
Jur. A neka zavikne: mi ćemo mu odgo-
voriti opet kako oni pat!

Različite vesti.

Njeg. Veličanstvo cesar i kralj Fran
Josip na Rieci: Dne 23. t. m. došao je naš
prejani vladar na Rieku, da se odlati
odputi u svoju kćinu Dalmaciju i da tuj
prisustvuje velikim vježbam cesarske mor-
narice. O dočeku Njeg. Veličanstva na
Rieci brojavljaju od tamo hrvatskim no-
vinam, da bijaše vrlo sjajam. Ljudstva
navrtilo je u Rieku toliko množito kao
riedko kada. Prije cesarova dolazka na
Rieku stigli su tamo i nekoi nadvojvode.
Vladara pozdravio načelnik Ciotta tali-
janski, te mu je Vladar talijanski odgovorio.
Veliki župan modruško riečke županije
G. Stjepić predvode je Njeg. Veličanstva re-
putaciju iz te županije te u ime iste Vla-
dara pozdravio, dakako hrvatski.

Nadame se, da će nas koji od naših
dopisnika iz Rieke potanje izvijestiti o
dočeku i boravku Njeg. Veličanstva na
Rieci.

Imenovanje kod finance. C. kr. rav-
nateljstvo finance u Trstu imenovalo je
ovih dana među ostalim i g. Jakova
Mankoa carinarskim oficijalom a gop.
Maksu Knaua sa carinarskim asistentom.
Čestitamo!

Osjejevanje crkava i zvonjica zgrada
i avske vrsti nepokretnina protiv ognju po-
sređuje naš nrednik kod vrlo čvrstog slo-
venskog zavoda, što se ovim sl. obćinstvu
nepose načemu rodoljubnomu srećstavu
Primorje i naše Dalmacije do znanja do-
stavlja.

Kandidat za Beč. Još nije legla zemlja
na tužnom grobu Vergottinijeva izbora, već
se javlja kandidat, koji hoće, da nastupi
njegovu nedučinu ostavšćinu. Taj delija je

prof. Petar Walderstein, koji se od godine
1885 amo uvijek navirava sa kandidata, a
nije bio do sada dobar, da niti jednoga
čovjeka uvjeri o svojih sposobnostih ni da
zadobije ni jednoga glasa za sebe. Neko
sada vele, da se bogato ženi, da će po-
praviti reševine svojega staroga kaštela u
Račicah i da će trošiti koliko god bude
mogao. I sam je kazao, da ovaj put mora
prediđeti. Po njegovih rieči Vergottini i
neće više kandidirati, nego će talijanska
stranka njega kandidirati. Kad bi to istina
bija, morali bi kazati, da Talijani ne misle
na ostiljnu borbu. Toga mi ne vjerujemo!
Hvali se također, da ga dr. Suran iz Mo-
tovana potiče. Ni toga ne vjerujemo. Mi
poznamo dr. Surana kako vrlo ostiljnu
čovjeka, pa nam ne ide u glavu, da bi se
on mogao tako krupno našesti sa jednim
klijentom. Jedno samo vjerujemo, da bi
naime gospodin prof. vrlo rado unisao u
carinarsku vieću, da tako bez ikakve svoje
zaslege izpliva na površinu. Vjarujemo
također, da bi to i prof. Zbića želio. A
nam je za proreći njim, da njim se ni
ovaj put želje obistinuti neće. Danas se
kneza Hrvata i Slovenca ne dojmiju ni
grofovi naslovi, ni pretnje ni obećanja.
U prolom februaru i marcu je pokazao, da
nemaju nad njim moći niti novci. Za to
nek se gospodin prof. okani čuvata posla.
Nije više milivo pošto je bilo. Gospodin
će prof. moći sa novci buduće žene, kojih
još u kepu neima, pokrpiti svojo razde-
rane finance, moći će zatrpiti mnogo
škulja, moći će popraviti svoj kaštel, moći
će kupiti i voziti se u liepoj ekipazi bez
straha, da mu ju vjerovnici zaplene. Ali
kupiti glas od hrvatskoga i slovenskoga
kmeća, to ne i nikada ne! Istarski kmet
hoće i opet dati svoj glas samo čovjeku
avojega roda i jezika, čovjeku, koj je u
njegovoj sredini nikano, koji je za njega
radio i radi i koj će i unapred raditi, da
mu njegovim umom pomogne prokčiti put
k liepoj budućnosti. Da je gospodin prof.
bio u Istri na 5. i 6. marca, u drugoj
polovici maja i u prvaj polovici junija,
bio bi video nebrojene kresove po naših
bregovih i bio bi čuo kako se sa svih
bregova k nebi uzvija složan glas, složan
uzhik: živio Laginja! Taj glas oriti
će se po naših stranah i kod budućih iz-
bora, koji nemogu biti daleko, a gospodin
prof. će bolje učiniti, da si izbije iz glave
ludu misao, da će hrvatski i slovenski
kmet milom ili silom za njega glasovati.
Neka radje popravlja kaštel, neka se vozi
u ekipazi i neka boravi sladke dane u
krilu svoje miljenice. To se njemu više
pristoji!

Reklam pomjanskih birača. „L'istria“
u svojem broju 6. junija donela je reklam,
što sa ga poslati birači pomjanski na ce-
revinsko vieće protiv izbora izbornika u
Pomjanu, zahtjevajući, da se taj izbor
uništi, a dosljedno, da se uništi 12 glasova
dotičnih izbornika. Pod reklamom napisala
je: sliede potpisi (seguno la firme). Pošto
tih potpisa nije priobćila, probijemo jih
mi, da bude tako reklam poznat obćinstvu
u svojoj cijelosti. Evo dakle imena
onih, koji su onaj famozni reklam potpi-
sali ili podržali:

Grisovich Mattio, Giovanni Marchezich,
Giacomo Gerabizza fu Giacomo, Pietro
Derin, Antonio Sabadin, Antonio Coderin,
Giovanni Babich di Antonio, Matteo Gre-
gorich fu Matteo, fu di Matteo Benicich fu
Giorgio, consigliere di Paugnano, Gugnaz
Podestà, Nicolò Bigatto testimonio alla croce
e firme, A. Zarotti testimonio come sopra.

Mora se opet kihat kakva popara.
U posljednjem službenom porečkom listu
čitamo, da se je subotu obdržavala sjednica
zem. školskoga vieća u Poreču, i to pod
predsjedanjem nj. preuzvišenosti gosp. nam-
jestnika. Mi znamo, da je c. kr. namjest-
nik kao takov i predjednik rečenoga
vieća, al znamo također, da ima svoga
zamjenika, da ga taj nadmožje, i da
namjestnik dolazi samo kad ima šta zna-
menita. Tako je činio pok. Prešic. Oni ne-
idu u Poreč radi same sjednice, a idu i
bez nje, al samo kad je sila. Mi se
sjećamo afera sa pokojnim Viduličem,
kad se je oao bio odrekao časti zem.
kapetana, te kad je došao Prešic u
Poreč, i kad su se gospoda dogovorila
kako će postupati sa Hrvatima odnosno
njihovim jezikom. I sad mora bit nešto.
Kakva popara se kuha. Komu i kakva?
Dosta je znati tko ju kuha, za odgovoriti
na ta pitanja.

Sjednica političkoga društva „Edinost“
Predsjedništvo našega političkoga društva
pozivlje gg. odbornike i zamjenike k re-
dovitoj sjednici u ponedjeljak dne 29. t. m.
u 10 sati u jutro u prostorije „Delavekoga
podpornega društva“. Na dnevnom redu
biti će pogovor o političkom položaju i o
državnom časopisu.

Natječaj.

Ravno popravljane, oziroma novozidavanje pri šolskem poslojpi v Hrušici odalalo se bode pri

minuendo-licitaciji

katera bode dne 8. julija t. l. ob 9^h uri sjetraj v občinskem uradu v Podgradu, osemni, ki bode najugodnejše ponudbo predložil.

Vsa dela vtup cenjena so na 4119 gld. 48 nvc.

Natančnejši pogoji so na ogled priizpavstvu v Podgradu.

Županstvo občine Podgrad v Istri dne 23. junija 1891.

Br. 352/K. ž. v.

Natječaj.

Na novo-ustanovljeni enonazrednoj mješovitij učionij Zametu (občina Kastav) popuniti je mjesto ravnajućega učitelja III. plaćine vrati.

Nastavni jezik je hrvatski, a talijanski kao predmet.

Zahtjeva se usposobljenje za pomoćno poučanje katoličkoga vjeronauka.

Plaća i učnici su ustanovljeni u pokrajinskih zakonih 3. novembra 1874. zem. zak. br. 30 odnosno 14. decembra 1888. zem. zak. br. 15.

Molbe pravilno obložene neka se dostave eventualno službenim putem podpišanomom vieću u teklu 14 dana.

C. kr. kotarsko školsko vieće Volosko. 13. junija 1891.

Dr. Oskar pl. Fischer

Iječnik-kirurg-operater. 10-20

Ambulatorij za ispravljanje kostih i za tarjenje žilavca i mišica i švedska vježbovna. Prima bolestnice danomice od 2-3/4, sata po pudne tuzam nedelje i blagdanu.

Piazza Legna br. 10, II. kat.

Popravei i prodaja

šivaićih strojeva, koji novih toli uporabljenih. Upeljanje električnih strojeva i vjelicopada. Izvadjja svaku mekaničku radnju.

Josip Pizzarello 8-12

Trst, Via Fontanon br. 12.

U radionici klepara JUSTA BIASUTTI

opnomoćenoga graditeljja vodovoda u željezničkim cestij Via Barriera vecchia Trst br. 10 gradi i drži na skladišču kupelji u posudah, na stolcima sa ili bez peči iz cinka čvrstog gradjenja, te izvadjja za druge radnje Kleparako uz najnižje cene. Drži na skladišču štrcaljke proti peronospori (milidova) po fer. 5.50 i strojeva za samopranje troja.

TVORNICA bambusovog pokućstva

H. Preuer

Trst Via Geppa br. 2 proizvadjja pokućstvo za kuće i bašče, etažerne i sjajne predmete za najnižje cene. 7-20

Proletjna liečitba.

Čaj „Tisuć cvetja (Millefiori)“ Čestokr. izvratno sredstvo čada peče u žilavcu, kama i proti neprovljivosti i hemoroidam. Jedna zamot dostatna za liječenje stoji 20 nvc. a dajlje se u odličnom ljekarni Praxmarer „Ai due Mori“ Trst: Piazza grande. 10-10

ostaje ranočaran i sa ljudske rlobe i sa nebrige svojih starenina, od kojih nekoje rieči bodrenja, da ustroje a dčete, te se pomalo u njegovu dušu uljeva neka vrst dovođenja, koja ga beca na polje puke materije i... mladici je izgubljen. Protražujate, gospodo po biskupskih kancelarijah, alične taibe, što vam danavice padaju sad natmeno sad pismono, sad proti jednomo sad proti drugomu svećeniku, pak nastavite razmjer medje onima, koje su naperele proti stalnim i onima, koje su proti privremenom dušobrižnikom — Bog i duša, ako neće taj razmjer stati kao i naprama. 99. Skogje, pitate, ustroka? Sam vam se namče. Ustoličite svećenika, pak će ga nitkovići, uvjereni, da mu kojekakvimi težbami poleđaja usmrtiti ne mogu, ostaviti na miru i on će većim narom prionuti o svoje dužnosti. A ustoličenjem današnjih usposobljenika vi čete istodobno potaknuti na usposobljenje i druge svećenike, pak će to biti dika biskupijam i očevidna korist narodu, koga nam je rukovoditi na, pute spasa.

Nismo u pokrajinah vjerovjestickih, gdje je sve nekako privremeno uređeno, nego u pokrajinah sv. Stolice „ubi omnia ad normam juris ordinata et firmiter flisteque composita sunt“. Jedino se je u Francuzkoj ina revolucije uveo običaj privremenom imenovati nekoliko hiljada dušobrižnika (deservants), ali i to bez znanja i privilegije sv. Stolice „que talem consuetudinem tolerat et quodammodo passive in ea se habet“. (S. C. C. 5. prolina 1863, 3 sponja 1863.) Ali se kod nas nije nikad čelo, da bi izpitani župnici čekali na otvorenje natječaja preko 6 godina, košto se to na žalost danas događa. Potraje li ovo stanje ovako, to će do mala nestati i onako već danas uzdrmanog pijeteta, što ga niži duguju prama višim. Starešine zbog toga nebi smjeli prema nižim pokazivati samo težinu svoje vlasti, nego se većma sjećati preporuke sv. sabora Tridentinskoga (Sess. 13. de ref. c. l.) i ljubosnjivo susretati podložno svećenstvo u svih njegovih pravednih i zakonitih željah; pak će onda i ono većom gorljivošću uprieti o svoje dužnosti i milo vraćati za drago, i biti će jedan pastir i jedno stado, a medju njima ljubav, što je srha svakoga zakona. Ovoliko vapije željan međjusobne ljubavi i poštovanja ustoličeni župnik porečke biskupije.

Od Sv. Vida, na Filipancij, dne 15. junija tek. god. pišu nam: Na današnji dan imedemo mi Filipanci, volećionjeni gosp. Uredniče, ovdje sajam od blaga velikoga i maloga, te običaje običae biti vrlo dobro posjeđen. I letos bilo je ljudstva dosta, a blaga još u većem broju nego lani, ali prodaje blaga nikakve; pak neimado moćvaca, pa tako trgovina s blagom zapraje. Nemojte misliti, g. Uredniče, da je sv. Vid kakov veliki varoš; to vam je samo crkva na samini, na polovici puta skoro između Barbava i Vodjajna. Ta crkva posvećena je sv. Vidu, a gradjena onako po obratnicu; pa na današnji dan običaje se strabzovati gore rečeni sajam. Ljudstva dodje simo od svakud, a ta put nije uzmanjalo ni talijanskih mntikaša iz Vodnjajna. Vidili smo kako ti talijanski na glasju „junaci“ nisu propustili zgrade, da i ovdje agitiraju, od kada su došli, pa do kada su pošli odavle. Neki Vodnjajski plaćenik dapače počeo je bio i vikati „evviva l’Istria nostra...“ (valjda prijetno, kajnete žandara nisu dopustile tomu talijanskomu zagriticu, da više drugčije...) Ta vi znate, g. Uredniče, kako običavaju vikati naši talijanski nespasenići — Na i taj vodnjajski „vikač“ je brao umaknuo, jer trezno ljudstvo nije se na nj obziralo.

Glas se bio prosuo, da će na današnji dan biti smješteno na crkvice manjkajuće svoj zvon. Čuda se o tomu govčerka, ali nijedan neznađe što god čista. Nekoji ga govore, da je zvon saručeno u Taliji, a to da je daleko, pak da nije moglo doći simo na loubu; drugi hoće, da je zvon naručeno u Gorici, ali neki ljudi su nama kazali, da u Gorici tvornice zvonova neimade, već u Ljubljani, da obostoji glasovitja tvornica g. Alberta Samana. Nekoji nagadjaju i što god gorega; ali, g. Uredniče, koma da vjerujemo? Tko je tomu kriv, da su u našoj plovaniji tako nejasni odnošaji? Ili zar da naš puk prodaje svoja slobodu i koju nezavisnostu Talijana, ako hoće, da u svojoj vlastitoj plovaniji bude na svom domu? Tko je kriv, da naše selo neimade vrlo potrebne škole, dočim sečie manje selo je ušiva? Neka se to pred Bogom i sietom odgovara onaj, koji pak buni, neimado da je prosvjetljuje i k običanom dobra vodi. — To smo vam, g. Uredniče, priobčili, jer smo čuli, da se za našega

jednoga kmeta jako zauzimjete, pa neka znaede vas sviet, da ni mi ovdje u maslu ne pivamo. Bog Vam trud naplatio! Vasi Filipanci.

Prvi anteojski sajam u Buzatu, dne 15. tek. miš izpac je, da nije mogao bolje. Govedjega blaga bilo je na prodaji okolo 300 glav. Buzetski kraj je poznat kao svoji liepih i dobro usgojenih goveda pa se je i onoga dana odličovalo. Toliko liepih komada taško, da ga je kada na okupu. Nije za to nikakvo čudo, da ga se i pročalo oko 100 glav, dakle trećina. Najliepjeja je vola dopljao Dinko Pligo M enič iz Štrpca, pa ga i prodao za fer. 210. Blažević Petru iz Stran davali su fer. 760 za njegova četiri vola, al on jih nije hotio primiti.

Druge godine, uvjereni smo, da će ga i više biti, te da će s vremenom buzetaki antonjaki sajam po-tati prvi i najglavniji sajam govedjega blaga u Istri. To nam jamči i sve veće sklonost Buzetana k gojenju goveda. Uvidili su, da njim sijanje kitarica ne isplaćuje trud i da je njihov plod nesiguran, pa su stali sijati djetelina i gojiti više blaga. Tako imaju više govoja za pridržane oranice i više blaga za prodaju. Danas, gdje nam tra ne radja više, kako je prije radjao, to je vrlo pametan postupak.

Osim govedjega blaga bilo je i konjskoga, pa poljodjelskoga oradja, kuhinjskoga i kućnoga posudja bakrena, drvena i zemljana i drugih predmeta, što se obično na sajmovih prodaje. I toga se je dosta razprodalo.

Šetna je bila misao občine buretske kad je odlučila priredjivati sajmove o Antoniji i Martiniji mi joj čestitamo na prvom uspjehu!

Naše graditelje i poduzetnike upozorujemo na razpisani natječaj za popratak dotične degradaju škole u Hrušici.

Listnica vredništva.

Gosp. Hrvoj. H. u Z. Predguzka je ona pjesma za naš list pak je nemogućno priobčiti. Da eto nam zdravo!

G. dopisnik iz Kanfuzara, Grifajana, Lošinja, Ždrenja, Kopraričine itd. molimo, da se ustpe.

Listnica uprave.

Uplatiti se nadalje za „N. Sl.“ od 6. marca do 13. aprila M. M. sv. K. fer. 2. M. J. Blava fer. 2. R. J. Žmaj fer. 2. V. J. Močence fer. 2.50. D. dr. A. Pasia fer. 5. P. V. Borš fer. 5. Čit. Medlar fer. 2. P. P. Seljana fer. 5. Z. barun Rieta fer. 5. M. E. Čavle fer. 1. M. V. Škitaša fer. 2.50. D. F. Pala fer. 1. S. I. Pala fer. 1. Čit. Kostajica fer. 1.50. J. F. Trst (glas) fer. 3. R. A. Zadar fer. 1. M. A. Korin fer. 5. A. M. Piran fer. 1.50. G. T. Pala fer. 1.25. Čit. Gospić fer. 2. O. dr. A. Krt fer. 8. P. P. Pala fer. 1.50. Čit. Delnice fer. 1.30. Car. vieće Boč fer. 1. Čit. Senj I. 1.25. Čit. dr. Vinokovi fer. 1.25. Čit. Krapina fer. 3. Čit. Klanjec fer. 1.25. M. J. Rešić fer. 3. L. A. Kerlan fer. 5. Z. A. Šljivo fer. 2.50. T. N. Volosko fer. 3. H. M. Rieta fer. 1. P. J. sv. Ivan za 1. Čit. fer. 1. Čit. Makarska fer. 2.50. Čit. Kraljevica fer. 1.25. (Sliediti ča.)

Lutrijeki brojevi

Boč	Dne 20. junija.	49	89	12	1	52
Grac		39	51	29	3	52
Temšvar		55	89	43	54	10
	Dne 21. junija.					
Brno		20	70	23	4	54
Lansbreck		13	3	53	81	39

Javno zahvala.

Svim, koji se me blagohotno sjetih za moj imendan, zahvaljujem ovim naj-lakrenije, pozdravljam sve od arca, i želim vam, da se sim prije izpune zajedničke nam tešnje.

U Beču 22. junija 1891.

Vjek. Spinkić.

„Slovanski Svet“

ki izhaja u Trstu po drakat na mesec na 16 velikih stranah, razpravlja narodno-politička i kulturna vpaćanja slovanov, posebno avstro-ogerskih Slovanov. Sedaj piše tudi o cerkvenih obrečih, — in pride kmalu na vrste cirilo-metodijjska cerkev med Hrvati in Slovenci. Svećenikom se še posebe posvećene te raspave.

„Slovanski svet“ stoji 1 gld. za četrt leta; 4 gld. za celo leto. Naročaina se pošilja izdatelju v Trst. 1-3

Fran Podgernik, izdajatelj „Slovanskoga Sveta“ v Trstu.

Ulica Barriera br. 4 Trst prodavajja se za najnižje cene

vienci za pogrebe, odjeća za smješćena, 1-24 mrtvački kresovi, voćkane srece, umjetne cviete, predmeti mrtvački za djeca i od-matke itd. Pokorni Montanelli.

iz Mrtvorana, dne 14. mj. piše se nam: Uz Vasa dovolet, sve nas velicijamo g. Uredniče, da Vam se opet javljamo, da Vam i čitocem dične „Naše Sloge“ javimo ob istoj svečanosti današnjaj, koja se je obavila u našem gradjuć od starina, starodrevnem Mrtvoranu, koj je obostojao prije današnjega grada Vodjajna (Digaano) i koj je u starije doba na glasu bio, ali u najnovije doba ostao posve zanemaren. Svečanost je započela tihom sv. misom, koju je čitao naš veleč. i dobri g. kapelan Šime Šon elič. Zatim sledio je sv. obhod na zvoni, predvođen po veleč. gosp. župnik Juliju Guth. kada se je došlo pod zvoni, čuda sv. pozdrav hitaca iz pušaka bude dignuto jedno zvonu za drugim na zvonik. Zatim sledio je sv. obhod okolo grada, a poslije toga započela svećana velika sv. misa, koju je govorio veleč. g. župnik uz asistenciju gg. kapelana iz Marčane i Kavrana. Poglavitie točke sv. misa pozdravljali su gusti hitci iz pušaka. Posle svećanu odjevanog sv. evanjelja, stupi naš velievredni g. kapelan Šime Šemelič na propovedanije, te izreče liepo prigodno slovo, a pri konca govora zahvalio se erim kolikim, koji se na se koji bud način zauzeli, da se zvonu, toli potrebna, čim prije za ovu župnu crkvu dobvori. Sjetite se je zahvalno velečasti govornik i presvi. kazo-biskupa naše dične braće Slovanca biele Ljubljane, pravij g. dra. Jakova Misso, koji se je blagohotno ustojao, da posveti u Ljubljani naša tri liepa zrona, koja su bila silvena u glasovitj tvornici, g. A. Samasse, te tim prištedio više troškova ovoj siromasnoj. ali liepaj crkvi plovanakoj. Poslije propovedij nastavila se sv. misa, zapjevalo se „Tebe Boga hvalimo“ uz izloženo presv. Telo. Služba božja svršila se je uz sv. blagoslov presv. Otajstvom. Puka je bilo takodjer iz obližnjih župa u velikom broju, te se svakomu pojedincu moglo čitati na licu veselje, što no ga je ozbilzalo prisustvjuć toj riedkoj crkvenoj svečanosti u našem skromnom gradjuć.

Kmeti Mrtvoranski. Prijatelj naša mladelić iziće u broju 24 „Naše Sloge“ kao posledice zapušteneosti, u kojoj crkveni starenina podčavaju niže svećenstvo, slaba ili nikakvu naklonost naše mladoci, da se posveti svećenikom stabilu. Nešto istine ima da bude i to tome, jer se kako čujem napr. u krčkoj biskupiji, koja je nekod slovila sa obilnosti svećanstva, nije nikad očutila tolika nestašica svećanstva, kolika se čezna čuti. Ali ima i drugih razloga, izvan onih, koje je formalnog gledišta posve izcripio skup krčkih svećenika u br. 23 „Naše Sloge“, koji bi imali nutkati crkvene poglavare, da udovolje niže svećenstvu.

Nitko mi neće valjda prigovoriti, kad ustvrdim, da današnja privremenost dušobrižnika nije samo njima na užrb, nego i istim nadarbinam, s kojimi upravljaju. Upravitelji, kolikogod imao ljubavi i dobre volje, nije pastir. Bit će dakako i ovom pevilu častnih iznaimaka, ali je većinom tomu tako. Ovdje se neće toliko nadzirati i braniti imovina nadarbine, ondje crkvena, čamo će se kakidat propuštati katekizacija, ovamo se neće točno ovršivati svakodjeljno propovedanje itd. A zašto to? Jer imamo svi na sebi nešto Adamovca, te onaj koji mora, da je uvjek štamponu ruc: pripravnu, da se iz jednog mjesta seli u drugo, neće si boriti toliko o tome glavo triti, a pametan mu čovjek kruto zamjeriti neće kada znae, da tolikom času neodgovara lukavna plaća jednog upravitelja. Drugačije je kad je dušobrižnik imao namještanje. Ta plaća odgovara u načelu tradu; čovjek je riečen nekih obzira „na extra“ i u svome radu slobodnih je rukuh, a konačno mu je misliti na onu, da kakva si bude proštr postelja u mladosti, da će ja onakru morat uživati u starosti. Med inimi urvci, koje je crkva na omu imala uvadjajac nepomiotnost dušobrižnika, ovaj nije za stalno bio na straznjem mjestu. Namještanju privremenom dušobrižniku, esujućije se srha, koju crkva očekuje od stalnosti dušobrižnika.

I drug: je po sriedi. Nepazec na to, da ima pućanstva, koje samo želi i pitalnog dušobrižnika, koji bi o sebi mogao kazati: „congnosco ovos me esse et cognoscent me meae“, pita se ovdje: kako stojimo sa auktoritetom privremenog dušobrižnika? Zlo i najgorko. Srakoi najgorce smetje smatra se nadležnim, da mu dieli lekcije, pa ti onda jedan za drugim sledie: ogovor, potvora, grijah, pregovort, tažbe lievo i desno dižu se proti njemu; kao da je iz koparake izskočio kamion; tažbe većim dielom neznosive, ali koje ipak ušavaju u njemu, dočavšiemu iz siemenstva, punu gorljivosti za svoje stajba, svaki našeravni polet i ravnost; da prosveti zar mladenacke svoje duše dobro-puka i crkve, kojoj je dočeljen. On

Amerikansko
Odpravništvo putovanja
 od 6-12
braće Condrand na Rieci
 Via Alessandrina — Krca Ploeh —
 Zemni sprat.
 (Ulaz Vicolo dei Cappuccini)
 prodaje uz pravi cian bez alkavica nametka
 putne karte iz RIEKE za
NEW-YORK,
 Chicago, Helena, Mc. Keesport,
 Pittsburg, St. Louis, San Francisco,
 Wheeling.
 i za gradove američkih sje-
 dinjenih država.
 Te također:
 za Rio Janeiro i Santos
 za Montevideo i Buenos-Ayres
 za Rosario di S. Fè
 za Callao, Lima, Valparais i
 Australiju.
 (Družbam snizuje se cijena.)

Mejnarodni promet
 prve Primorske držabe za prevazanje mēhlev
KONRAD EXNER
 via Squero Nuovo št. 1. skladišta via Ferreria
 št. 9 (Telefon št. 265) v Trstu.

KONRAD EXNER
 Općitica Sokolovšt
 & Mobiltransporto

Podružnice v Pulji, Gerici, na Reki in v Opatiji
 Zavod za shranjevanje mēhlev in efektor.
 Prevazanje mēhlev vzprojemlje se na vse strani.
 — Razpisujejo in vzprojemljejo se v varstvo
 kovčegi, zaboji, koli itd.
 Trgovinsku agenturu državnih železnice
 Spedijski bureau c. kr. južne železnice
 v OPATIJI.

Redna dovoženja in odvažanja do in od parnikov
 — Nakladanja in razpisovanja na vse strani.
 — Zastopniki v vseh mestih doma in v inozemstvu.
 Služba za poštno in hitre pošiljke ip. pošiljate
 prijazno.
 Glavna agentura paroplovnih družb za
 Istro in Dalmacijo.

NB. Priznani vozovi za prevazanje mēhlev očpo-
 nitajno se točno na vse postaje. Informacije
 točne in gratis. Vprašanja je stavljati di-
 rektno na centralo v Trstu. d-8

Krišćansko-narodno
tvorničko skladište
 strukturnog braskog sukna
 učtivo preporuka podpisani za proljetnu i
 za ljetnu sezonu: 3-80 4-25
 3 m. svjetlog sukna za odjelo 4-25-4-30
 3 - - - - - 4-25-4-30
 3 - svetlog linijeg sukna za odj. 5-00-5-50
 3 - - - - - 5-00-5-50
 3 - - - - - 6-25-7-00
 3 - - - - - 7-00-8-00
 3 - - - - - 7-25-8-50
 3 - Kamgarna svetlogliničnog
 za odjelo 10-00-12-00
 3 - Kamgarna crnog 12-00-16-00
 2-20 kosmatog sukna za kaha-
 nice za odjelo 7-00-11-00
 Osobito preporučam, Percien, Dorsking,
 Atlas Kamgarna, Nype, Ratzimir —
 za častno svjetlost, v. k. činovničev sukao za
 propisane uniforme, isto tako za veterane,
 vatrogasce, sokolnice — i razne druge
 podatke, bilo pamučne vunenē bilo, kao
 Gloth itd. Tko želi kupiti jeftinije i trajno
 vanenog sukna neka se obrati na braskog
 sukna skladište 3-13
Em. Högere
 u Prosestorju (Prosenitz) u Moravskoj.
 Uzorki šalje besplatno. Naručenu robu šaljem
 na zahtjev franco ili s po'zetem.

ŠUMEĆIH VODA
A. Fonda i P. Acquaroli
 u ulici „Scuola Nuova“ br. 18 189 v. Jakov za
 brdu u Trstu, može najljepšim sposob-
 nostih strojeva te radi čestog i obilnog gradiva
 Sifona, propisanih ministarstvom naredbe, koja
 će stupiti u krieput prvoga junaja t. g. pružiti
 sada za tada svojoj proirodu: odabrane slado-
 račne „Passerette“ i „Sifone“ ne samo posve
 zdrave, već i vrlo jeftine.
 Naručbe prima putem dopisnica izravno
 tvornica ili gg.:
 Carlo Guarini, ulica S. Sebastiano broj
 514. — Drogarija Arturo Fazzali, Corsia Stadion
 br. 22 — Drogarija Antona Ursich-a, Barriera
 vecchia br. 14. — Trgovac Fr. Marovich, ulica:
 Lazaretto vecchia. 7-21

Candee-ve škropionice
 proti mildevu (peronospori) od mnogo
 strana kao najbolje priznate, dobivaju
 se jedino kod
Živica i druga u Trstu
 ulica Zonta br: 5
 po lanjskoj niskoj cijeni. — Taj se dobije
 također izvrstne sumporcate za trnje i svako-
 vrstne strojeve za poljodjelstvo: mlaticnice
 i čistilnice žita; tiskalnice za gradnje i
 dropu; mlinove za grozdje, sisaljke itd.
 Spomenuta tvrdka preporuča se čita-
 teljem za obilne naručbe. 7-

LJEKARNA
A. KELEER
 nasljednici Rondolini
 utemeljena godine 1769.
TRST,
Via Riborgo br. 13.
 Razprodaje sljedeće osobitosti: Glasovite i
 prave flastre iz Brezije, jeljezo sa Chinom
 Mallesi. Obično bakalarevo ulje; isto
 ulje sa jodom i željezom. Elixir Coeca
 okriepljujući i probavljajući. Elixir China
 proti groznici. Anaterijsku vođu za usta.
 Tekući sopan proti ozebinam. Obće poznatu
 vođu katrama i uštrcivanja katrama.
 Kašicu proti potajnim bolestim. Indijaku
 esencu, ljek proti zuboboli Ekstrakt Ta-
 marinda sa Antila. Vino sa Chinom poput
 Marsale okriepjujuće želudac Prašak za
 zube bijeli i ružičasti. Prašak ciparaki bijeli
 i crveni itd. itd. 10-25
 NB. Primaju se naručbe za tuzemstvo uz
 pogodbe povoljne i uz pozuće.

FILIJALKA
c. kr. priv. avstr. kreditnogazavoda
 za trgovino in obrt v Trstu.
 Novci za vplaćila.
 V vredn. papirjih sa 30-dnevni odkas 2 1/2%
 3-mesečni 3 1/2%
 6- 3 1/2%
 12- 3 1/2%
 V zaplateših sa 3-mesečni 2 1/2%
 6- 3 1/2%
 12- 3 1/2%
 Vrednostima papirjema, glasočim na napoleone, ka-
 reri se naklajaju v okrogloj poizmeni se nove
 borestna tarifa na temelju odgovodi od 8.
 oktobra, 12. oktobra in 3. novembra.
Okrožni oddel.
 V vredn. papirjih 2 1/2%, na vsako svoto.
 V zaplateših brez obzira.
Nakaznice
 za Danaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Troprav, Reko
 kakor za Zagreb, Arad, Boren, Gradec, Hermannstadt,
 Isomost, Celovec, in Ljubljano — čez strokova
Kupnja in prodaja
 vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kupenov
 24-12 pri oduktu 1%, provizija.
Prečujmi.
 Na jamčevane listine pogoji po dogovora. Z
 odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Ber-
 linu ali v drugih mestih — provizija po
 pogodbi.
 Na vnosnosti obvesti po pogodbi.
Uložiti v pohranu.
 Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, stla
 ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po
 pogodbi.
 Trst, 25. februvarja 1891. 12-24

Krasno ozorke na privatno naručitelje
 20-1) badava i franco.
 Jošće navidjene kajige azoraka za krojače
 nefrankirano i uz ulozak od 20 for., koji će
 se pakon ovršene naručbe uzračunati.
Tvari za odjela.
 Peruvian i Dorsking za visoko svjetlost;
 propisane tvari za c. kr. činovničke uniforme,
 te za veterane, vatrogasce, sokolnice, liste;
 sukno za bilijard i igrače stolove, loden i
 nepromočne lovačke kapute, tvari koje se per-
 Plaid za pantale od 4-14 itd.
 Tko želi kupiti jeftine, poštene, trajne, čiste
 vunenē suknece tvari nipošto jeftine caufe,
 stono ih povud nudjaju, te jedra podnose
 krojačke troškore, neka se obrati na
Iv. Stikarofsky-a u Brnu.
 Veliko skladište sukna Austro-Ugarska.
 U mojemu stalnom skladištu u vrednosti od
 1/2 milijuna for. a. v. te u mojoj svjetlaj
 poslovatelj just pojmljivo, da preostane mnogo
 odrezaka i svaki razumno mladić žrtvica
 mora sam vidjeti, da se od tako malenih ost-
 naka i odrezaka nemože poslati uzorka
 jer nebi uz koju stotinu naručila uzorka
 u kratko ništa prošlo, te je ono najljep
 koje prava sileparija, kad trdite sa suknom
 objelodanju uzorka odrezaka i ostanaka,
 te su u takovih slučajevih odrezci ostanaka
 od komada, nipošto od ostanaka; nakane
 takovog postupanja jeva bjelodane. —
 Odrezci, koji se nezapadaju, zamjenjaju se il se po-
 vraći novac. Kod naručbe treba navesti koja
 i cijena.
 Pošiljke jedine sa poštarske pozicije
 preko 10 for. franco. 19-24
 Doprjaje u njemačkom, mađarskom, italijanskom, poljskom,
 italijanskom i francuskom jeziku.

Radionica čilima (Tappeziere)
G. ANTONA BUJASIC-A
 ulica Muža Vecchia br. 3 u Trstu
 šalje prosto od carine u omotih po čitavoj državi
 pokuevno, česte, divane (naslonjače), itramace
 (vanjkuša) za cene, koje uključuju svaku konku-
 rencu. Uzorke, nacrti i trar šalje na zahtjev ba-
 dava. — Sve vrlo krasno i čvrsto. — Naručbe
 ordjavaju se odmah. 10-24

Enrico Rovere & Co.
TRST, Via Ponterosso i Via Nuova 14.
SKLADIŠĆE
 stakla, porcelane i svjetiljka; sta-
 kione ploče, jednostavne prozire,
 i neprozirne, dvostruke i bojadi-
 sane. Zrcala u velikom izboru.
 Preuzimlje izradbu stakala za
 zgrade i zimske crtičnjake uz cijene,
 koje su neplase konkurencu.
 Velik izbor svih staklenih pred-
 meta rabljenih u obitelji, pivarnah
 itd. itd. Pošiljke idu u pokroju
 bez carine. 7-52

Ivan Chero
skladišće i tvornica
 muzikalnih nastroja sa popravci
 i zamjenami. Harmoničke strune
 i nuzgredno.
 26-11
 Citare na izbor od for. 8, 12, 18, 25 i više.
 Harmonike na meh od for. 4, 8, 12, 16 i više.
 Ustne harmonike od nvc. 10, 20, 30 i više.
Corso br. 39. Trst

Sve strojeve za gospodarstvo i vinogradarstvo!
 Plugove, brane, valjke, strojeve za sijanje, za košnju, za
 obraćanje sena, konjske grablje, tiskalnice za seno, ml-
 tilnice, strojeve za vucitbu lokomobile, triere, mlinove za
 čišćenje žita, strojeve za trebljenje kuruze, Häckseovel
 strojeve za rezanje krme, mlinove za drobnu melju
 strojeve za rezanje repe, mlinove za voće, tiskalnice za
 voće, strojeve za tiskanje grozdja i vinske tiskalnice
 tiskalnice za masline, strojeve proti peronospori, stro-
 jeve za lupljenje voća, spremne za sušenje voća i puvtja
 vinske sisaljke, spremne za konobu, sisaljke za vodu
 okrugle pile, decimalne tezulje, tezulje za blago, separatore za mlieko
 dizaljke za posudje, vrtače strojeve, samostalno djelujuće tiskalnice krme
 prače strojeve, strojeve za čišćenje lana itd.
 Sve izvrstno izvedene. — Jamstvo, ugodni uvjeti za plaćanje, doba pokusa!
Skladišće gospodarskih i vinogradarskih strojeva
Ig. Heller, Beč
 10-2
 II. Fraterstrasse br. 78.

Singer-ovi šivači
STROJEVI
 jesu samo tada IZVORNI ako su pri-
 vjedjeni priležecom zaštitnom markom.
OGLAS. 9-25
 Pošto će dne 1. julija prestati u Trstu
 slobodna luka, pasti će od tada na šivače
 strojeve prilika carina. Leži dakle u in-
 teresu svake domaćice, koja treba šivači
 stroj, da si takovoga pribavi već prije one
 dobe, buduć da mogu do tada iste dati uz
 jeftiniju cijenu. Neka se nezabavri ovom
 zgodom sa najnoviji fabrikat Singera
 Manufacturing i Comp. New-York, visoko-
 ručni Improved stroj sa prstenatn ladjicom.
G. Neidlinger
 Trst, Corso; Palača Salem
 Generalni zastupnik za srednju, sjevernu i
 istočnu Europu.
 Upozoruje se silno na padielane strojeve.
 Tiskara Doissac.

Petar Braido
 mekanički kovač 11-34

prodava šivače strojeve uz sljedeće cijene:
 Singer obiteljake nove po for. 36
 srednje 45
 Strojovi Titania 55
 Howo za krojače i postolare po 88
 Jamstvo za 5 godina. Preuzimlje bilo koje na-
 ručbe za šivače strojeve te bilo koju radnja me-
 kaničku. Prodava strojeve nove i rabljene.
 Ulica: Pozzo bianco br. 3 u Trstu.

